

Obsah

Úvod	9
I. Výklad k zákonu o účetnictví	11
1. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy	11
1.1 Zákon o účetnictví a jeho novela	11
1.2 Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele	13
1.3 České účetní standardy	15
1.4 Obchodní zákoník a zákon o přeměnách	16
1.5 Vztah zákona o daních z příjmů k účetnictví	17
2. Vymezení účetních jednotek a základní povinnosti při vedení účetnictví podle zákona o účetnictví	24
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů	24
2.2 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví	26
2.3 Účetní metody, účetní principy a zásady	27
2.4 Sankce za porušení ustanovení zákona o účetnictví	32
3. Účetní období a zdaňovací období	35
3.1 Účetní období	35
3.2 Zdaňovací období	36
4. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih a typy účetních závěrek	38
4.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik)	38
4.2 Otevírání účetních knih	40
4.3 Uzavírání účetních knih	41
4.4 Typy účetních závěrek a rozvahový den	44
5. Rozsah vedení účetnictví a účetní knihy	45
5.1 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví	45
5.2 Rozsah vedení účetnictví	46
6. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	48
6.1 Účetní záznamy	48
6.2 Účetní doklady	52
6.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	53
7. Oceňování v účetnictví	55
7.1 Obecně	55
7.2 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)	55
7.3 Ocenění k rozvahovému dni	58

8. Inventarizace majetku a závazků	61
8.1 Pojem inventarizace	61
8.2 Periodické a průběžné inventarizace	63
8.3 Inventarizační rozdíly	64
II. Účetní metody a postupy účtování při vedení podvojného účetnictví podnikatelů	66
1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele	66
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh	68
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele	68
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	70
3. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	84
3.1 Dlouhodobý hmotný majetek	84
3.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	88
3.3 Povolenky na emise a preferenční limity	91
3.4 Technické zhodnocení	94
3.5 Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	96
3.6 Ocenění dlouhodobého majetku	98
3.6.1 Ocenění pořizovací cenou	98
3.6.2 Ocenění vlastními náklady	102
3.6.3 Ocenění reprodukční pořizovací cenou	103
3.7 Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku.....	103
3.8 Prodej a nákup podniku, nájem podniku.....	111
3.8.1 Nákup podniku (z pohledu kupujícího)	111
3.8.2 Prodej podniku (z pohledu prodávajícího)	116
3.8.3 Nájem podniku	117
3.9 Analytická evidence dlouhodobého majetku	119
4. Zásoby	120
4.1 Obecná část.....	120
4.2 Oceňování zásob	121
4.3 Způsoby a postupy účtování zásob	123
4.3.1 Způsob A evidence zásob	123
4.3.2 Způsob B evidence zásob	125
4.3.3 Inventarizace a manka a škody	126

5. Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly a směnky)	128
5.1 Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účtovém rozvrhu	128
5.2 Ocenění cenných papírů a obchodních podílů.....	133
5.2.1 Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí.....	133
5.2.2 Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	134
5.3 Způsob vypořádání rozdílů z ocenění k rozvahovému dni	137
5.3.1 Cenné papíry k obchodování a ostatní (realizovatelné) cenné papíry.....	137
5.3.2 Vypořádání rozdílů z ocenění ekvivalencí u majetkových účastí.....	138
5.4 Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů	140
5.4.1 Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů.....	140
5.4.2 Výnosy (úroky) z dluhových cenných papírů	141
5.5 Praktická část – účtování o cenných papírech	142
5.6 Směnky	144
5.6.1 Směnky – jejich oceňování ke dni nákupu či vystavení směnky a k rozvahovému dni	145
5.6.2 Prodej, resp. postoupení směnek, eskont a úročení	147
6. Zúčtovací vztahy – pohledávky a závazky	150
6.1 Obecná část	150
6.2 Oceňování pohledávek a závazků	151
6.3 Zánik závazků a pohledávek	152
6.4 Smluvní pokuty a úroky z prodlení	153
6.5 Dohadné účty aktivní a pasivní	154
6.6 Odpisy pohledávek a tvorba zákonných opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti.....	156
6.6.1 Účetní opravné položky k pohledávkám a odpis pohledávek	156
6.6.2 Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	157
6.6.3 Odpis pohledávek.....	158
6.7 Tvorba a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám	159
6.7.1 Opravná položka k nepromlčeným pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení	161
6.7.2 Tvorba opravných položek k nepromlčeným pohledávkám	161
6.7.3 Vklady pohledávek do dceřiné společnosti	165
7. Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení	167
7.1 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	167
7.2 Časové rozlišení nákladů a výnosů	169
7.2.1 Obecná část	169
7.2.2 Časové rozlišení nákladů a výnosů	169
7.2.3 Náklady příštích období (přeplatky nákladů)	170

8. Rezervy	173
8.1 Obecná část	173
8.2 Zákonné rezervy	174
8.3 Účetní rezervy	179
8.3.1 Rezervy na rizika nebo ztráty z podnikání	179
8.3.2 Rezerva na daň z příjmů	180
8.3.3 Rezerva na důchody a obdobné závazky	180
8.3.4 Rezerva na restrukturalizaci	180
8.4 Účtování o rezervách	181
9. Pokles hodnoty majetku	181
10. Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	184
10.1 Obecná část	184
10.2 Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	185
10.3 Účtování kurzových rozdílů	188
10.3.1 Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	188
10.3.2 Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih	189
10.4 Příklady účtování kurzových rozdílů	191
11. Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění	193
12. Dotace a jejich účtování	195
13. Daň z přidané hodnoty	198
13.1 Obecná charakteristika DPH a účtování	198
13.2 Účtování uskutečněných zdanitelných plnění a záloh	200
13.3 Cizí měna při účtování o DPH	201
14. Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce)	204
15. Účtování v kapitálových společnostech	209
15.1 Účtování při vzniku podniku (zakladací náklady)	210
15.2 Peněžité a nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	210
15.2.1 Založení kapitálových společností peněžitými vklady	210
15.2.2 Nepeněžité vklady	212
15.2.3 Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností	215
15.2.4 Emisní ážio	218
15.3 Snižování základního kapitálu	219
15.4 Rozdělování zisku akciové společnosti	220
16. Účtování individuálního podnikatele	221

17. Splatná a odložená daň z příjmů	222
17.1 Obecně.....	222
17.2 Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů	223
17.3 Odložená daň z příjmů.....	224
17.4 Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech.....	234
III. Účetní závěrka a uzavírání účetních knih	235
1. Uzavírání účetních knih a daň z příjmů.....	235
1.1 Postupy při uzavírání účetních knih	235
1.2 Otevírání a uzavírání účetních knih	237
2. Účetní závěrka.....	238
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den.....	238
2.2 Obsah a rozsah řádné účetní závěrky za účetní období roku 2008.....	240
2.3 Rozvaha a výkaz zisků a ztrát.....	243
2.3.1 Obecné vymezení účetních výkazů (rozvahy a výkazu zisků a ztrát) a formální pravidla pro jejich sestavování	243
2.3.2 Srovnatelnost za běžné a minulé účetní období v účetních výkazech.....	246
2.3.3 Účetní výkazy s vazbou položek na účtovou osnovu.....	248
2.4 Sestavení a odevzdání účetní závěrky.....	266
2.5 Audit (ověření) účetní závěrky	267
2.6 Výroční zpráva	269
2.7 Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a z výroční zprávy.....	271
2.8 Příloha k účetní závěrce pro auditované obchodní společnosti a družstva	274
2.8.1 Obecně	274
2.8.2 Obsah a struktura přílohy pro podnikatele	276
2.9 Přehled o změnách vlastního kapitálu	289
3. Přehled o peněžních tocích (cash flow)	290
3.1 Úvod	290
3.2 Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce).....	293
3.2.1 Základní struktura peněžních toků.....	293
3.2.2 Peněžní toky z provozní činnosti.....	294
3.2.3 Peněžní toky z investiční činnosti.....	295
3.2.4 Peněžní toky z finanční činnosti.....	296
3.2.5 Vykazování specifických položek v přehledu o peněžních tocích	296
3.3 Metody vykazování peněžních toků z provozní činnosti.....	299
3.4 Zdroj informací cash flow a analytická evidence.....	300
3.5 Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda)	304

4. Konsolidovaná účetní závěrka	326
4.1 Obecná část.....	326
4.2 Vymezení konsolidačního celku.....	328
4.3 Konsolidační pravidla.....	330
4.4 Rozdíl po první konsolidaci.....	331
4.5 Metody a systém konsolidace	331
4.6 Charakteristika metod konsolidace	332
4.6.1 Metoda plné konsolidace	332
4.6.2 Poměrná metoda konsolidace.....	333
4.6.3 Metoda ekvivalence.....	334
4.6.4 Vyloučení vzájemných operací	335
Přílohová část 1. – účetnictví (2009)	338
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	338
Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro podnikatele	381
České účetní standardy pro podnikatele	443
Přílohová část 2. – daňové zákony (2009)	551
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.....	551
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	574
Pokyn D-295	795
Pokyn D-300	796
Sdělení k Pokynu D-300.....	841
Oprava znění bodu 35 k § 24 odst. 2 v Pokynu D-300.....	842
Oprava znění bodu 15 k § 24 odst. 2 a bodu 3 k § 25 odst. 1 v Pokynu D-300	842
Sdělení Ministerstva financí k aplikaci ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb.	843
Sdělení Ministerstva financí k aplikaci ustanovení § 24 odst. 2 písm. j) bodu 3 zákona č. 586/1992 Sb.	847
Sdělení k zařazování hmotného majetku do odpisových skupin podle přílohy č. 1 k zákonu č. 586/1992 Sb.	848
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.....	849
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění	983